

เทคนิคการปลูกมะละกอดันเดี่ยว

เนื่องจากต้นมะละกอดันเดี่ยวเหมือนกับเริ่มต้นปลูกใหม่ ซึ่งจะส่งผลในเรื่องการจัดการแปลง มีส่วนลดการระบาดของโรคและแมลงได้ เกษตรกรตัดต้นมะละกอทำสาวทุกปีจะตัดวงจรโรคและแมลงได้

ทำไมต้องตอนมะละกอล่ะ?

1. มะละกอดอนได้คุณสมบัติต้นแม่ครบทุกประการ การรอมะลัดจากผลผลิตไปปลูกจะเพี้ยนไปทุกช่วงรุ่น เช่น เพี้ยนรสชาติ เพี้ยนสี เพี้ยนขนาด เพี้ยนเนื้อบางหนา จนกระทั่งเพี้ยนไม่เหลือเค้าสายพันธุ์เดิมก็มี
2. เมื่อซื้อเมล็ดพันธุ์จากบริษัทมาปลูก จะได้คุณภาพดีเฉพาะรุ่นแรก หากรอมะลัด (ตามข้อ 1) รุ่นสองและรุ่นต่อไปเพี้ยนไปเรื่อย เพราะเป็นการขยายพันธุ์โดยอาศัยเพศ เมล็ดพันธุ์จากบริษัทต่าง ๆ ถูกโปรแกรมมาให้ได้ผลผลิตดีรุ่นเดียวเท่านั้น ถ้ารุ่นต่อไปเราเอาเมล็ดพันธุ์ไปปลูกต่อได้ดีเหมือนรุ่นแรก บริษัทจะขายออกหรือ
3. มะละกอดอน ต้นเดี่ยว ไม่ต้องชะเง้อสอยให้ลูกตกจนช้ำ การปลูกเพื่อการตลาดจะห่อผลง่าย ดูแลง่าย เก็บง่ายผลไม่ช้ำเป็นแผล ตลาดต้องการ
4. สามารถปลูกลงกระถาง เหมาะสำหรับสังคมเมือง ผู้ไม่มีที่ดินสำหรับลงปลูก เคลื่อนย้ายสะดวก
5. ใช้ประดับได้ ทานด้วย

การตอนมะละกอ มี 2 แบบคือ

1. ตอนจากกิ่งแขนงของต้นแม่ที่ให้ผลผลิตดี มะละกอนั้นจะมี 3 เพศ คือต้นตัวเมีย ต้นตัวผู้ และต้นกระเทย มะละกอที่ให้ผลผลิตดีคือมะละกอกระเทย เราจะตัดต้นแม่ที่มีอายุสูงจากพื้นราว 1.5 เมตร มะละกอมีลำต้นกลวง ให้ใช้พลาสติกผูกปิดไว้ด้านบน รอให้แตกแขนงหรือมะละกอแก่จัดบางต้นอาจมีแขนงก็สามารถตอนได้เลย
2. การตอนจากต้นพันธุ์ดีที่เกิดจากเมล็ดพันธุ์รุ่นแรก ขนาดตั้งแต่เส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว จนถึงขนาดใหญ่ โดยกระยะที่ตอนจากยอดลงมาราว 1 – 2 ฟุต (ตามความต้องการว่าต้องการให้เดี่ยวแคไหน)

อุปกรณ์การตอน

1. ถุงบรรจุขุยมะพร้าวขนาดใหญ่กว่าทั่วไป(ราวถุงแกง)
2. มีดคมหรือคัตเตอร์ใหญ่
3. เชือกฟางสำหรับผูกรัด
4. ไม้เสียบลูกชิ้น/ไม้จิ้มฟันหรือไม้อื่นใด สำหรับกันรอยตัดไม้ให้เนื้อต้นมะละกอกลับมาทบกันอีก

การบากกิ่งแขนง

- บากด้วยมีดคมเล็ก 2 ใน 3 ของกิ่ง ชั้นตอนนี้ต้องระวังไม่ให้แขนงขาดจนเสียเปล่า นำไม้อัดเข้าไปตรงรอยแผล แยกให้เนื้อแขนงมะละกอออกจากกัน
  - การบากมะละกอต้นอ่อน อาจพบปัญหาจากต้นอ่อนที่มีรูกลางต้น จะทำให้หักโค่นง่ายเมื่อเกิดลมแรง อาจใช้ไม้ตามต้นไว้ระยะหนึ่ง
  - การบากต้นอ่อนบางต้นแม้จะใช้ไม้ยันไว้ แต่เนื้อลำต้นอ่อนอาจยุบตัวลงมาทบกันอีก ให้แก้ไขโดยบาก 2 ครั้ง คือตัดเนื้อออกมาแล้วอัดไม้เข้าไป การอัดไม้ ไม่มีวิธีตายตัว อาจอัดขวางหรือตามยาวก็ได้ สำคัญอยู่ที่เนื้อต้นมะละกอต้องไม่กลับมาทบกันอีก
  - ผ่าถุงขุยมะพร้าวที่หมาดน้ำปิดครอบส่วนที่บากให้มิด จะครอบมิ่ง/ต้น ทั้งหมดหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องมีรอยบาก การผ่าถุงขุยมะพร้าว ผ่าแนวตั้งหรือแนวยาวก็ได้ดูสภาพแต่ละกิ่ง/ต้น เป็นหลักความเหมาะสม (ดูหน้างาน)
  - จากนั้นใช้เชือกฟางผูกรัดถุงขุยมะพร้าวให้แน่น อย่าให้หลวมจนขยับได้
  - การตอนมะละกอใช้ระยะเวลาประมาณ 40 วัน จึงจะเกิดรากใหม่แข็งแรง สามารถตัดได้ ส่วนต้นแม่หลังจากตัดกิ่งแขนงออกไปแล้วอาจโทรม ให้ใช้ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) บำรุงให้เกิดกิ่งแขนงต่อไปได้เรื่อย ๆ
  - กิ่งแขนงหรือต้นที่ตัดออกมาจะเกิดอาการใบเฉาในไม่กี่นาที เนื่องจากมะละกอใบใหญ่ คายน้ำเร็วมาก เมื่อขาดน้ำเลี้ยงจากต้นแม่ จึงควรเลือกเวลาตัดในตอนเย็นหรือในวันแดดน้อย ยังมีฝนด้วยจะดีมาก เพื่อป้องกันการเสียน้ำของกิ่งตอน ควรตัดก้านใบห่างจากกิ่งราว 1 นิ้ว ให้เหลือใบน้อยที่สุดราว 2 – 3 ใบและเหลือยอดไว้แค่นั้น
  - ก้านใบที่เหลือจากการตัดออก จะถูกสลัดทิ้งเองในเวลา 3 – 5 วัน
  - การนำลงปลูก จะปลูกในกระถางหรือปลูกลงดินก็ได้ ระวังอย่ากดดินเหนือกระเปาะตอนหนักมือเกินไป เพราะจะทำให้รากมะละกอขาดได้
  - มะละกอที่ลงปลูก อาจมาจากกิ่งแขนงที่โค้งงอ แก้ไขโดยให้วางกระถางหันยอดที่โค้งงอนั้นเข้าหาร่ม มะละกอจะตัดตัวเองให้ตรงในไม่กี่วัน พร้อมกับการแตกใบใหม่ในระยะแรกราว 12 วัน
- ...หลังจากนั้นเริ่มให้ปุ๋ยยูเรียและสูตรอื่นที่ต้องการได้